

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Kuressaare Ametikooli

tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi,
juhtimise ja halduse, majandusarvestuse ja
maksunduse õppekavarühmade
hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2020

Sisukord

1.Sissejuhatus.....	2
2.Üldosa	4
3. Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi, juhtimise ja halduse, majandusarvestuse ja maksunduse õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes.....	6
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	7
3.2 Õppimine ja õpetamine	11
3.3 Õpetajad.....	20
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused tarkvara ja rakenduste arendus ja analüüs, juhtimine ja haldus, majandusarvestus ja maksundus õppekavarühmade osas	24
Kasutatud lühendid	25

1.Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväärsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. Komisjoni liikmed on kinnitanud allkirjaga neile hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist. EKKA büroo on kooskõlastanud hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. Kool kinnitas, et neil ei ole vastuväiteid hindamiskomisjoni liikmete osas.

EKKA juhataja 22.01.2020 korraldusega nr 1-19/6/2020 moodustati **hindamiskomisjon koosseisus:**

Eda Anton	kutseõppe ekspert, Tartu Kutsehariduskeskus, komisjoni esimees
Jekaterina Masenko	kutseõppe ekspert, Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, komisjoni sekretär
Peeter Võrk	tööandjate esindaja, PW Partners OÜ
Merily Roopärg	tööandjate esindaja, Proekspert AS
Indrek Jänes	kutseõppe ekspert, Tallinna Majanduskool

Lühike hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati kooli ja EKKAg. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Hindamiskülastus toimus 3-4.märts. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud vestlused ja tutvus kooli esitatud dokumentidega. Komisjon tutvus kooli õppekavarühma õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega ning külastas õppetöö/praktilise töö tegevusi.

Komisjon külastas õppekavarühmade praktikaettevõtteid, kus tutvuti ettevõtte töökeskkonnaga ja suheldi kohapealse kontaktisikuga:

1. Navicup (TA õppekavarühma praktikaettevõtte), 3.märts, vestles Asko Berensiga;
2. Ionix Systems OÜ (JH ja MM õppekavarühmade praktikaettevõtte) 4.märts, vestles Lidia Trave ja Mart Tiitsaarega;
3. Südameapteek (JH õppekavarühma praktikaettevõtte), 4.märts, vestles Merle Meolaga.

Külastus kulges ladusalt, sest oli kooli ja ettevõtete poolt hästi ette valmistatud, intervjueeritavad tundsid oma vastutusvaldkonda ja olid kohtumiseks ette valmistunud. Probleeme ei esinenud.

Komisjoni koosolekul lepidi kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühiste järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Koolil kommentaare ei olnud. Komisjon esitas lõpparuande EKKAle tähtaegselt 23.04.20

2.Üldosa

Kooli kontaktandmed:

Neeme Rand

Kohtu 22, Kuressaare 93812

+372 452 4600

info@ametikool.ee

www.ametikool.ee

Hindamise korralduse kontaktisik koolis:

Jane Mägi

IT ja ettevõtluse õppesuuna juhtõpetaja

+372 52 23726

Jane.magi@ametikool.ee

Kuressaare Ametikool (edaspidi KAK) on Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusalas tegutsev riiklik kutseõppeasutus, mis loodi 06.11.1922. 97 tegutsemisaasta jooksul on kool kandnud 14 erinevat nime, viimast 1990. aastast. 1989 hakati lisaks põhikoolijärgsetele õpetama ka keskkoolijärgseid erialasid. Aastal 1992 eraldati põllumajanduslikud erialad, mille baasil moodustati Upa Põllutöökool, 1998. aastal koolid ühendati. Täna pakub ametikool laia erialade valikut statsionaarses õppes nii kooli kui ka töökohapõhises vormis. Euroopa Sotsiaalfondi, Saaremaa Töötukassa ja koolitatavate enda rahastusel viiakse läbi täienduskoolitusi.

KAK missioon: Ette valmistada tööturul konkurentsivõimelisi ja elus toimetulevaid inimesi.

KAK moto: Sinu sõber elukestvas õppes.

KAK visioon: 2020. aastal oleme mainekas kutseõppeasutus Euroopas, kes partneritega koostöös reageerib paindlikult tööturu nõudmistele ja pakub innovaatilist koolitust.

KAK põhiväärtused:

Koostöö - ühise eesmärgi nimel koos tegutsedes jõuame hea tulemuseni.

Asjatundlikkus - väärtustame asjatundlikkust ja õpitahet.

Uuendusmeelsus - oleme avatud uutele ideedele ja loovusele ning õpime oma ja teiste kogemustest.

Hoolivus - oleme suhetes ausad, hoolivad ja abivalmid; tunnustame ennast ja teisi.

Tasakaal - väärtustame aega, tervislikke eluviise ning oskust puhata.

Missioon, visioon ja põhiväärtused on sõnastatud arengukavas ning kõigile nähtavad enamkasutatavates ruumides (õpetajate toad, õpilaskodu, fuajeed).

Kooli põhitegevus on esmase kutseõppe ning täiendus- ja ümberõppe korraldamine. Õpe toimub eesti keeles. Lisaks põhitegevusele pakub kool mitmeid koolitustegevust toetavaid teenuseid.

Kooli eripära on erialade mitmekesisus (17 õppekavarühma): audiovisuaalsed tehnikad ja meedia; käsitöö; tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine; ehitus ja tsiviilrajatised;

materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit); mootorliikurid, laevandus ja lennundustehnika; juhtimine ja haldus; majandusarvestus ja maksundus; tarkvara ja rakenduse arendus ning analüüs; majutamine ja toitlustamine; reisimine, turism ja vabaajaveetmine; toiduaine töötlemine; eakate ja puudega täiskasvanute hooldamine; juuksuritöö ja iluteenindus; lastehoid ja teenused noortele; sotsiaaltöö ja nõustamine; jae- ja hulgikaubandus ja transporditeenused. EHS-es on registreeritud 52 õppekava, millest hetkel on kasutuses 39. Koostatud on kaks kogu õpperühmale rakendatud individuaalset õppekava (IÖK), kus õpivad põhikooli lihtsustatud õppekava alusel lõpetanud.

Maakonna ainsa kutseõppeasutusena pakub kool mitmekesiseid kutseõppe võimalusi, kuna saarelisest asendist tingituna on elanike liikumine koolituse ja töökoha vahel piiratud. Koolitusvaldkonnad ja õppekavad valib kool eelkõige maakonna ettevõtete vajadusi arvestades, kuid peab silmas ka teiste maakondade noorte huvi Saaremaal õppimise vastu (õppijaist ca 29% on väljastpoolt Saare maakonda).

ÕPPEKAVARÜHM TARKVARA JA RAKENDUSTE ARENDUS NING ANALÜÜS (TA)

	Õppekava (õppekavarühm)	EKR tase	EHIS kood	maht EKAP	rak. aasta	õppevorm	õppekava link	moodulite rakenduskava link
1	Noorem tarkvaraarendaja (TA)	4. KKH	132337	180	2014	statsionaarne koolipõhine	TAK õppekava	TAK moodulite rakenduskava
2	Noorem tarkvaraarendaja (TA)	4.	127797	120	2014	statsionaarne koolipõhine	TA õppekava	TA moodulite rakenduskava

Tabel 1. Ülevaade tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi õppekavadest

õppekava	aasta	alustanud	lõpetamise aasta	õpib seisuga 1.12.19	lõpetanud
Noorem tarkvaraarendaja 4. KKH	2014	23	2017		9
	2015	21	2018		11
	2016	18	2019		4
	2017	22	2020	13	
	2018	16	2021	15	
	2019	18	2022	18	
Noorem tarkvaraarendaja 4.	2014	13	2016		6
	2015	9	2017		3
	2016	16	2018		7
	2017	17	2019		3
	2018	18	2020	12	

	2019	22	2021	19	
--	------	----	------	----	--

Tabel 2. Ülevaade hinnatavatel õppekavadel õppijatest. Andmed alates õppekava rakendamisest.

ÕPPEKAVARÜHMAD JUHTIMINE JA HALDUS (JH) NING MAJANDUSARVESTUS JA MAKSUNDUS (MM)

	Õppekava (õppekavarühm)	EKR tase	EHIS kood	maht EKAP	rak. aasta	õppevorm	õppekava link	moodulite rakenduskava link
1	Ärikorralduse spetsialist (JH)	5.	139160	120	2015	statsionaarne koolipõhine	Ä õppekava	Ä moodulite rakenduskava
2	Väikeettevõtja (JH)	5.	141019	120	2016	statsionaarne koolipõhine	VE õppekava	VE moodulite rakenduskava
3	Raamatupidaja (MM)	5	144877	120	2016	statsionaarne koolipõhine	RP õppekava	RP moodulite rakenduskava

Tabel 3. Ülevaade hinnatavatest rakendatud tasemeõppe õppekavast

Õppekava	aasta	alustanud	lõpetamise aasta	õpib seisuga 1.12.19	lõpetanud
Ärikorralduse spetsialist 5.	2015	45	2017		22
	2017	18	2019		12
	2019	21	2021	20	
Väikeettevõtja 5.	2016	19	2018		11
	2018	16	2020	13	
Raamatupidaja 5.	2016	40	2018		29
	2018	28	2020	20	

Tabel 4. Ülevaade hinnatavatel õppekavadel õppijatest. Andmed alates õppekava rakendamisest.

3. Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi, juhtimise ja halduse, majandusarvestuse ja maksunduse õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavas on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;

Õppekava arenduse eesmärkideks on valmistada ette töötajaid ja spetsialiste eelkõige Saare maakonna mitmekesise ja paindliku majanduse toetamiseks.

Kooli eneseanalüüsi aruandes on kirjeldatud õppekava arenduse protsessi aastast tsükli, mille elemendid väljendavad konkreetseid tegevusi ja vastutust (vt. kooli aruanne lk 9). ja mis kinnitab süsteemset lähenemist arendustegevustele. Aruanne toob välja, et kogu kooli õppekasvatustöö kui põhiprotsessi osa on muuhulgas õppijate ja tööturu vajaduste ja ootuste selgitamine ning õppekavade arendus.

Käsitleva hindamisperioodi olulisemad muudatused on seotud uute väljundipõhiste õppekavade koostamise ja rakendamisega alates 2014. a sügisest.

Õppekavade arendamine on toimunud meeskonnatöona, kuhu kuulusid eriala- ja üldainete õpetajad ning mida juhtis juhtõpetaja. Õppekavade moodulite rakenduskavasid on uuendatud ja täiendatud vastavalt õppijate ja tööandjate tagasisidele ning valdkonna arengutele.

Kõigi õppekavarühmade õppekavade arendamisel arvestatakse ka OSKA raportiga – näiteks on TA ÕKRI erialadel pööratud rohkem tähelepanu üldoskustele nagu meeskonna juhtimine ja arendamine ning esinemisoskus.

Õppekavade moodulitele on määratud vastutajad, kes korraldavad mooduli õpetajate koostööd mooduli uuendamisel ning vastutavad mooduli õpiväljundite hindamise, sh praktika ja kokkuvõtva hindamise eest.

TARKVARA JA RAKENDUSTE ARENDUSE NING ANALÜÜSI ÕPPEKAVARÜHM

Mitmed TA ÕKRI õpetajad on ise eriala praktikud, kes osalevad õppekava arenduses tööandja vajaduste põhiselt. Õpetajad osalevad erinevates erialastes võrgustikes, sotsiaalmeedia kommunides ning omavad seeläbi pidevat informatsiooni eriala arengusuundadest. Ideed ja uued projektid tekivad pidevast omavahelisest ning välisest suhtlusest. Õppekava kiire areng on tingitud ka valdkonna spetsiifikast – IKT on kiirelt arenev valdkond ja nõuab pidevaid muudatusi õppe sisu ning õpiväljundite hindamismeetodites. Näiteks 2018/19 õppeaastal oli prioriteediks programmeerimise õpetamise meetodika, mille viimine rakenduskavasse tõi kaasa muutusi õppetöö korralduses.

TA õppekavadel on viis valikõpingute moodulit, mille loetelu on toodud korrektselt esile iga õppekava moodulite rakenduskavas. Õppijate ja õpetajate tagasiside põhjal otsustatakse igaks õppeaastaks valikõpingute moodulid ühiselt koosolekul ja viiakse seejärel õppekavasse. Valikõpingute mooduliteks on näiteks veebidisain, tarkvaraprojekt, lisaks ettevõtlusõpe, muusikatehnoloogia. Valikõpingute

moodul avatakse juhul kui mooduli on valinud üle poole õppijatest või kui moodul on kogunud kõige enam soovijaid. Need moodulid on kõigile õppegrupis õppijatele kohustuslikud.

JUHTIMISE JA HALDUSE NING MAJANDUSE JA MAKSUNDUSE ÕPPEKAVARÜHM

JH ja MM ÕKRid teevad koostööd maakondlike ettevõtlus- ja arendusorganisatsioonidega (Saaremaa Arenduskeskus, Saaremaa Ettevõtjate Liit), kindlustamaks õppeprotsessi ja arendustegevuse vastavuse maakonna visiooni ja strateegiliste eesmärkidega. MM ÕKRi raamatupidaja õppekavas on arvestatud trendidega valdkonnas – raamatupidamise automatiseerimine, e-raamatupidamise ja finantstarkvara ühildamine muude IKT-süsteemidega. JH ÕKRi õppekavade moodulite rakenduskavades on planeeritud muuta tootearenduse ja ekspordi mooduleid.

Vestluste põhjal võib järeldada, et kool ei ole JH ja MM ÕKRis koostöö algatajaks ning koolil ei toimu süsteemset tagasiside kogumist tööandjatelt nendes ÕKR-des. Suhtlus põhineb pigem õpetajate isiklikel kontaktidel. Kooli esindajad osalevad ettevõtlusorganisatsioonide poolt korraldatud tegevustes, kuid kool ise oma huvidest lähtuvalt koostöö tegevusi ei korralda. Kool saaks kasu ise aegajalt ettevõtlusorganisatsioonidele üritusi korraldades, et arutada konkreetselt KAK ja JH ja MM õppekavarühmadega seotud teemasid. Osaliselt saadakse töömaailma sisendit läbi praktikust õpetajate, kes töötavad koolis osakoormusega. Samas ei osale tavaliselt sellised õpetajad õppekavade arendust käsitlevatel koosolekutel.

Õpetajate sõnul saab infot tööturu vajaduste kohta ka läbi õppijate praktikaaruannete. Samas nentisid õpetajad ka seda, et tööandjad annavad sisukat infot pigem näost-näku või telefoni teel.

Komisjoni järeldus on, et tööandjate sisend JH ja MM õppekavade arendusse ei ole seni olnud süsteemne.

Vestlustest õpetajate ja juhtõpetajatega selgus, et koolil on kavas välja töötada jätkuõppekavad JH ja MM ÕKRis, kuid kindlat plaani, millal see juhtuda võiks, hetkel ei ole.

JH ja MM ÕKRi õppekavadel on ettenähtud mahus valikmooduleid ja ärikorralduse spetsialisti (JH) õppekaval on neli spetsialiseerumismoodulit, millest turundustegevuse ja müügitöö korraldamine on ärierialade võrgustiku kokkuleppena kohustuslik kõigile ja teine õppijate poolt valitav.

Õppekavade seotud valikõpingute moodulid vaadatakse üle kord õppeaastas, vastavalt õppekavade arenduse protsessile, arvestades valdkonna arenguid, õppijate ja õpetajate ettepanekuid. Näiteks on viimasel aastal lisatud JH ÕKRi väikeettevõtja õppekavasse õppijate ettepanekul internetiturunduse valikmoodul. Valikmoodulite valik teiseks õppeaastaks toimub JH ja MM ÕKR õppijate veebipõhise hääletuse tulemusena.

Ettevõtlusõppe süsteemse rakendamise eest on kooli tunnustatud Euroopa Ettevõtliku kooli (The Entrepreneurial School Awards) tiitliga 2018. aastal.

2. õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel

KAK-is lähtutakse õppekavade arendustegevuses üleriigilistest suundadest, mis on kajastatud OSKA raportis, kutsestandarditest ning õppijate, õpetajate ja praktikaettevõtete tagasisidest. Viimane OSKA uuring IKT valdkonna kohta ilmus 2016. aastal, kus toodi esile tööandjate põhiline murekoht, mille

kohaselt IKT õppekavade lõpetajatel on puudulikud praktilised oskused. Samuti on probleemkohaks õppetöö katkestavate õppijate suur arv. Sellest lähtuvalt on kool arendanud oma õppekavu, täiendanud moodulite rakenduskavu, viinud sisse uusi valikõpinguid (vt 3.1.1).

TARKVARA JA RAKENDUSTE ARENDUSE NING ANALÜÜSI ÕPPEKAVARÜHM

TA ÕKR-is on rakendatud kaks noorem tarkvaraarendaja õppekava – kutseõppe ja kutsekeskhariduse õppekavad. Õppekavade moodulite rakenduskavades tulevad selgelt esile õpiväljundite, hindamisülesannete ja kriteeriumite vahelised seosed, mis toetavad õppijaid õpiväljundite saavutamisel. Olulist osa õppekava arendusel etendab õpperühma rühmajuhataja ja mitme erialaõpetaja tihe koostöö. Näiteks külastavad õpetajad teineteise tunde ning jagavad omavahel tunnis käsitletavaid ülesandeid, et erinevaid teemasid omavahel paremini siduda.

Kool küsib igal aastal õppijatelt tagasisidet õppekava sisu tundmise kohta.

TA ÕKR-s on õppijate hinnang õppekava sisu tundmisele olnud tõusvas joones (3,2 – 3,3 – 3,6).

JH ja MM ÕKR-s on hinnang õppekava sisu tundmisele olnud pisut kõrgem (3,4 – 3,8 – 3,6).

Tuginedes õppijate tagasisidele on selgunud, et mooduli rakenduskavad on õppijatele raskesti mõistetavad. Sellest lähtuvalt on alustatud tööd õppijakesksema rakenduskava variandi koostamisega, millega loodetakse valmis saada 2020. aasta sügiseks. Vastavalt juhtõpetaja kommentaarile on plaanis koostada rakenduskavadele nn selgitav dokument, kus on lihtsamalt kirjeldatud rakenduskava sisu ja eesmärgid.

Kutseõppe ja kutsekeskhariduse õppekavade rakenduskavades õpetamise metoodikas suuri erinevusi kahe õpperühma vahel ei esine. Kutseõppekava õppijate puhul arvestavad õpetajad õppija eelneva töö- ja elukogemusega, on paindlikud ja arvestavad õppijate erineva ettevalmistuse tasemetega. Kutsekeskhariduse õppekaval õppijad vajavad rohkem juhendamist ja selgitamist. Õpetajate ettepanekul tuuakse õppijakesksema rakenduskava loomisel paremini esile üldoskusi käsitlevad teemad, mis on suunatud meeskonnatöös erialaoskuste ettevalmistamiseks ja arendamiseks.

Õppijate õpiväljundite omandamist hinnatakse kas eristavalt või mitteristavalt, kusjuures eristava hindamise puhul on esitatud mooduli kokkuvõtva hindamise kriteeriumid. Hindamisel kasutatakse kompleksülesandeid, mis võimaldavad mitut õpiväljundit üheaegselt hinnata. Näiteks projekti puhul hinnatakse nii meeskonnatööd, erialast inglise keelt kui ka projekti tulemuste esitlust.

Praktikamoodul kutseõppe õppekava rakenduskavas on toodud esile eraldiseisvana teistest moodulitest. Antud mooduli osas jääb aga arusaamatuks, milline osa praktikast (õpiväljundite omandamine) toimub I ja milline osa II kursuse raames. Sama tähelepanek kehtib ka hindamisülesannete osas.

Õppetöös on kasutusel aktiivõppemeetodid nagu projektitöö, juhtumianalüüsid, arutelud jne. Aruandes oli esile toodud ka „ümbERPööratud klassiruumi“ metoodika kasutamine, kuid arutus õpetajatega selle aktiivne kasutamine kinnitust ei leidnud. Õpetajate sõnul on peamiseks probleemiks see, et õppijad ei ole alati piisavalt hästi tundideks ettevalmistunud. Lahenduseks võib olla ette valmistamist toetavate ülesannete andmine õppijatele (näiteks eluliste näidete otsimine loetavale materjalile).

JUHTIMISE JA HALDUSE NING MAJANDUSE JA MAKSUNDUSE ÕPPEKAVARÜHM

Kõik ÕKR õppekavad on viienda taseme õppekavad, kus on olemas vastavad kutsestandardid. Tuginedes kutsestandarditele on koostatud vastavad õppekavad ning neile tuginevad rakenduskavad.

JH ÕKRI rakenduskavades ei ole selge, milliste hindamisülesannetega ja -meetodiga hinnatakse millised hindamiskriteeriumeid (nii nagu see on TA ÕKR rakenduskavades). Et toetada õpilasi hindamiskriteeriumi ja –meetodi, õppesisu ning hindamisülesande vahelise seoste loomisel, võib kool kaaluda hindamiskriteeriumite sidumist konkreetsete hindamisülesannete ja –meetodiga.

Viienda taseme õppekavadel õpivad täiskasvanud õppijad sessioonõppes. See nõuab õpetajatelt suuremat tähelepanu kontakttundide läbiviimisel ja iseseisvate tööde andmisel, sest kontakttunde on võrreldes päevase õppega vähem ning materjali hulk, mis tunniga vaja läbida, palju suurem. Kuna kontakttundide vahele jäävad pikemad pausid, pööravad õpetajad erilist tähelepanu õppematerjalide edastamisele ning iseseisvate tööde tagasisidestamisele.

Juhtimise ja halduse ning majanduse ja maksunduse õppekavarühma õppekavade praktikamooduli rakenduskavas on esitatud praktiliselt sooritatavad ülesanded, mis on seotud konkreetsete õpiväljunditega. See annab õppijatele selgema ülevaate praktika eesmärgist ja saavutamist vajavate kompetentside omandamisest.

Juhtõpetaja, tõi esile, et ärikorralduse ja väikeettevõtte õppekavad on ettevõtlusprotsessi põhised kus põhiõpingute mooduli “Äritegevuse kavandamine ja käivitamine” raames on õppijatel võimalus praktiseerida õppetööd läbi reaalse ettevõtte loomise. Seejuures on praktikajuhendajaks reaalne ettevõtja (keegi väljastpoolt kooli).

Järeldused

- **Tugevused**
- Õppijad on kaasatud õppesuuna juhtimisse, õppijatelt küsitakse pidevalt tagasisidet, nende ettepanekute arutamine ja arvestamine seob õppijad õppeprotsessiga ning toetab ennastjuhtiva õppija kujunemist.
- Õppekavade arendus **tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** ÕKR-s toimub süsteemselt õpetajate, eriala spetsialistidest õpetajate ning õppijate koostöös, et tagada õppekavade vastavus tööturu kiiretele muutustele.
- Suurepärane koostöö ja lõimitus moodulis õpetavate õpetajate vahel muudab õppetegevuse **tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** õppekavarühmas õppijatele huvitavamaks tuues esile õpiväljundite seotuse hindamiskriteeriumitega, mis omakorda loob paremad eeldused õpiväljundite saavutamiseks.
- **tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** õppekavarühmas on moodulite rakenduskavade arendamine süsteemne. Õppekavade arenduskoosolekutel toimub moodulite arendamine, kus igale moodulile on määratud vastutaja, kavandatakse konkreetsete tegevused ja tähtajad, mis aitab läheneda teemale sügavuti.
- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
- Suhtlus ja sisendi saamine tööandjatelt **juhtimise ja halduse ja majanduse ja maksunduse** ÕKRide õppekavade arendamiseks ei ole süsteemne. Soovitav on välja töötada süsteemne ja proaktiivne suhtlus JH ja MM ÕKRI tööandjatega. Näiteks korraldada Saaremaa suuremate tööandjatega näost-näku kohtumisi (personaalselt, ümarlaua vormis või muul moel), et kuulata nende arvamusi õppekava sisu ootuste osas kooli lõpetanutele, huvi ja võimalust

pakkuda praktikakohti ja teadmisi ärikeskkonna arengute ja muutuste kohta. Lisaks kohtuda praktikat võimaldanud tööandjatega, et mõista paremini nende huvisid ja arenguid.

- **Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** ÕKRI noorem tarkvaraarendaja kutseõppe õppekava praktikamooduli rakenduskavas ei ole selge, millal hinnatakse õpiväljundeid. Komisjon soovib kutseõppe rakenduskava praktikamoodulis ära näidata, millised õpiväljundid ja hindamisülesanded on seotud esimese ja millised teise kursusega.
- **Juhtimise ja halduse** õppekavarühma erialade rakenduskavades ei ole selge, milliste hindamisülesannetega ja -meetodiga hinnatakse millised hindamiskriteeriumeid (nii nagu see on TA ÕKR rakenduskavades). Et toetada õpilasi hindamiskriteeriumi ja –meetodi, õppesisu ning hindamisülesande vahelise seoste loomisel, võib kool kaaluda hindamiskriteeriumite sidumist konkreetsete hindamisülesannete ja –meetodiga.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktilal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

1. õppijate erialavalik on toetatud;

Kuressaare AK-is on süsteem potentsiaalsetele õppijatele õppimisvõimaluste tutvustamiseks. Õppimisvõimaluste tutvustamise eest vastutab teabejuht, kaasatakse õpetajaid ja õppijaid. Kooli tutvustamine toimub aastaringiselt. Kasutatakse erinevaid turunduskanaleid, on avatud uste päevad, osaletakse messidel, korraldatakse erialasid tutvustavaid töötube. Jooksvalt kajastatakse koolisündmusi kooli sotsiaalmeedia kanalites. Erialade tutvustamiseks kasutatakse ettevõtete külastusi. Kooli veebilehel on erialade tutvustused ja sisseastumistingimused, mida iga-aastaselt uuendatakse vastavalt toimunud muutustele.

Vastuvõtt toimub nii kevadel kui suvel. TA ÕKR õppekavadele võetakse vastu üks kutsekeskhariduse ja üks kutseõppe rühm. Konkursid nii kutseõppe kui ka kutsekeskhariduse kursustel on väikesed ja vastu võetakse peaaegu kõik soovijad. TA kutseõppe õppekaval õppijad selgitasid, et on eelnevalt tutvunud õppekavaga/rakenduskavaga, õppekorraldusega. Vestlusel tõid õppijad esile võimaluse õppida töö kõrvalt. Tulevikus loodavad paljud luua oma ettevõtte, üks osaleja soovib õpinguid jätkata või minna tööle välismaale.

JH ja MM ÕKRide erialasid tutvustatakse sarnaselt teiste erialadega, kuid enam kasutatakse kohalikke meediakanaleid, kuna õppijad on peamiselt Saare maakonnast. Õppetöö käigus on valminud reklaamvideo ärikorralduse spetsialisti eriala tutvustamiseks.

Õppijate vestlusel selgus, et peamine info õppekavade kohta saadi kooli kodulehelt. Nad vaatasid eelnevalt õppekava ja rakenduskava. Õppijaid köitis õppekava mitmekesisus ja tsükliõpe.

Konkursid ka JH ja MM kursustel on väikesed ja vastu võetakse peaaegu kõik soovijad. 2016. aastal, kui avati MM eriala, oli soovijaid palju ja vastu võeti kaks kursust. Käesoleval ajal võetakse ärikorralduse spetsialisti ja väikeettevõtja (JH) erialale õppijaid vastu üle aasta.

Vastuvõtul toimub vestlus, mille käigus selgitatakse välja õpilaskandidaadi valmisolek ja motivatsioon õppida. Vestluse käigus tutvustatakse kandidaadile ka eriala.

Vestlustest õppijate ja õpetajatega selgus, et üheks katkestamise põhjuseks on sisseastujate vähene ettekujutus õpitavast erialast, täiskasvanud õppijad ei oska õigesti hinnata iseseisva töö osatähtsust. Kõike seda selgitatakse põhjalikult vastuvõtu käigus, kuid õppijad siiski loodavad õppima asudes, et suudavad sellega toime tulla.

Teise suure õpingute katkestamise põhjusena nähti ka eriala vahetamist, mille põhjuseks on see, et esmalt valitud eriala ei sobi. Seetõttu peaks kool üle vaatama vastuvõtu vestluste korralduse ning võimalusel kaasama nendesse ka õppijaid ja tööandjaid, et anda kandidaadile parem ülevaade erialast.

Täiskasvanud õppijate puhul selgitatakse vastuvõtu vestluse käigus välja valmisolek õppida, leida aega praktika sooritamiseks, valmisolek alustada ettevõtlusega, iseseisva töö tegemise võimalused. Samuti uuritakse, kuidas õpitut kavatsetakse rakendada.

Peamiseks õppijate toetajaks sisseelamisel ja õpingute ajal on rühmajuhataja.

Kõikidel õppekavadel õppijatele korraldatakse õpingute algul kahepäevane sisseelamise on-boarding üritus, kus õppijad tutvuvad kooliga, õpetajatega ja üksteisega. Õppijad leidsid, et tänu sellisele ettevõtmisele on hiljem õppetöö käigus erinevates projektides lihtsam teha meeskonna tööd, kuna üksteist juba tuntakse.

TA kutsekeskhariduse kursusele viiakse läbi 3-päevane riigikaitselaager, mida õppijad pidasid väga oluliseks, et üksteist tundma õppida ja ühtset kollektiivi kujundada.

Sisseastujatelt küsitakse tagasisidet, kust nad on saanud infot õppimisvõimaluste kohta ja saadud info põhjal viiakse sisse uuendusi. Näiteks viimastel aastatel on kooliga kokkuleppel võimalus koolikülastuseks soovijatele sobival ajal (mitte ainult avatud uste perioodil).

2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;

Kool on seadnud eesmärgiks täiskasvanud õppijate ootustele ja vajadustele vastavuse nii füüsilise kui virtuaalse õpikeskkonna osas.

Õpikeskkonna arenduses arvestatakse nüüdisaegse õpikäsituse ja projektõppe vajadusi. Üldised eesmärgid õpikeskkonna arendamiseks on sõnastatud Kuressaare AK arengukavas, millest tulenevalt sõnastatakse tegevused aasta tegevuskavas. Koolis on 2016. ja 2019.a koostatud digipädevuste enesehindamise aruanne, milles on muuhulgas kirjeldatud eesmärgid õpikeskkonnale ja digitaristule. Aruande põhjal koostatakse igaks aastaks digiplaan, millele põhinevad ka tehnoloogilised muudatused õpikeskkonnas. Eelneva kinnituseks on kooli aruandes piisavalt näiteid infotehnoloogilistest arendustest.

Kooli linna õppehoonetes on 9 arvutiklassi. Arvutitehnika varustatus ja kättesaadavus on väga hea. Õppijatele on kättesaadav Office 365 pilveteenus, mille rakendusi kasutatakse aktiivselt õppetöös.

Kõikide õpperühmade kasutamiseks on projektõpperuum ja innovatsioonilabor, mis sisaldavad kõige kaasaegsemat tehnikat (nt 3D printer) ja liigutatavat mööblit, mis võimaldab grupitööd ning uute õpetamismeetodite katsetamist.

Koolil on raamatukogu ja infopunkt, loodud on täiendavad õppe- ja puhkealad. KAK-is on määratud igale õpperuumile vastutaja, kelle ülesandeks on jälgida, et ruum ja tehnika oleks korras ja puhas.

Õppesuuna õpetajad on aastate jooksul koostanud mitmeid veebis vabalt ligipääsetavaid e-kursusi ja digitaalseid õpiobjekte, mis on lisatud e-koolikotis JH ja MM õppekavades kasutamiseks. TA õpetajad võtsid 2019. aastal initsiatiivi, et koostada eestikeelsed õppematerjalid tarkvaraarendajate kutseksamiks.

Õppijate rahulolu õppetingimuste ja vahenditega on rahulolu küsitluse põhjal keskmiselt stabiilselt 4,3-4,4 punkti.

3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;

Tunnijaotuskavas on näha tundide toimumisajad nädalate kaupa terveks aastaks. See võimaldab nii õppijatel kui ka õpetajatel oma tegevusi ette planeerida ning paremini oma aega juhtida.

TA õppekavarühma õppekorraldus on kutsekeskhariduse õpperühmadel ja kutseõppe rühmadel erinev. Kutsekeskhariduse õppekaval on õpe kolm aastat, kutseõpperühm õpib kaks aastat ning nende õppetöö toimub sessioonõppe vormis.

JH ja MM ÕKR erialadel on viienda taseme õppekavad, kus õppetöö toimub sessioonõppe vormis nelja- või viiepäevaste tsükklitena. JH ja MM ÕKRde erialadel õppijad üldjuhul ka töötavad, mistõttu ei saa nad iga päev koolis käia ning seetõttu on sessioonõpe nende jaoks mugavam. Üldiselt olid õppijad sellise korraldusega rahul. Õppetöö ja töö ühildamine oli aga mõnel õppijal probleemiks, näiteks kasutati ära täismahus õppepuhkust, peale mida pidi õppija taotlema palgata puhkust, et koolis käia. Üks õppija pakkus välja, et kool võiks teha tunde ka nädalavahetusel, sest siis ei peaks töölt puuduma. Suutmatust tööd ja õpinguid ühildada on ka üks peamisi väljalangemise põhjuseid.

Täiskasvanud õppijad kõigist õpperühmadest hindasid väga, et kool on üle läinud sessioonõppele ning õppijatele vastu tulnud. Paindlik graafik on ka peamine põhjus, miks õppijad oma sõnul on KAK-i kasuks oma erialal hariduse omandamiseks otsustanud.

Kõigis õppekavarühmades on kasutusele võetud projektõpe, mis võimaldab omavahel ühendada teoreetilist ja praktilist õpet ning soodustab ka õpperühmakaaslaste omavahelist suhtlust. Projektõppe raames saab arendada ka üldpädevusi, näiteks meeskonnatööd, suhtlus- ja õpipädevust, sest rühmad koosnevad erineva profiiliga õppijatest ning projekti läbiviimiseks on vaja teha koostööd. TA õpetajate vestlustel toodi ka välja, et tihti saavad õppijad projektõppe käigus vastavalt oma kogemustele ja teadmistele ka teineteist juhendada ning õpetaja ei pea alati juhendamisse sekkuma.

Kõigis õppekavarühmades on praktika jaotatud kaheks või mitmeks osaks tervele õppeperioodile. See võimaldab õppijatel saada praktikakogemust erinevatest ettevõtetest ning seob paremini teoreetilist ja praktilist õpet. Praktikakohtade leidmisel eeldatakse kõikidelt õppijatelt initsiatiivikust, kool sekkub siis, kui õppija ei ole omal käel praktikakohta leidnud. Praktikakohtade leidmine ei ole alati lihtne, sest ettevõtteid ei soovi oma töötajaid panna praktikanti juhendama, kuna see on ajamahukas. Probleemiks on ka konfidentsiaalsus, kui praktikant peab tööd tegema tundlike andmetega. Sellises olukorras tuleb kool õppijale vastu ning palub lihtsalt tõendust töö tegemisest, kuid mitte tervet tööd (nt tarkvaraarendajad saavad esitada vaid koodijupi, mitte terve koodi). Üldiselt leiavad õppijad praktikakoha endale läbi isiklike tutvuste.

Täiskasvanud õppijatele räägitakse praktikakorraldusest juba sisseastumisvestlusel, et nad saaksid oma töö planeerimisel sellega arvestada ning hakkaksid mõtlema, kuhu nad võiksid praktikat tegema minna.

Praktika maht ja sisu on vastavuses õppekavaga. Kuna enamus erialaõpetajaid on eraettevõtjad, siis on neil võimalus olla ka õppijatele praktikakohas juhendajateks. Rühmajuhataja on õppegrupi koolipoolseks juhendajaks, kelle ülesandeks on tagada praktilisel nõutavate tegevuste ja ülesannete edastamine õppijale (praktika formaalne osa ehk dokumentatsioon). Sisulise poole kontrollimisega tegelevad erialaõpetajad ja praktikakohapoolsed juhendajad. Murekohaks on KAK-s TA praktikakohtade leidmine kutsekeskhariduse õppijatele, sest enamus õppijaid ei tööta tarkvara tegevusega seotud ettevõtetes. Teiste õppekavade õppijad üldjuhul juba töötavad ning neil on paremad kontaktid praktikakoha leidmiseks.

Kool pakub kõigile õppekavarühmadele võimalust teha praktikat välismaal, mida osa õppijaid ka kasutab. Koolis on tööl eraldi projektijuht, kes tegeleb rahvusvaheliste projektide, sh õppijate ja õpetajate mobiilsusega. Selline korraldus tagab õppija põhjaliku ettevalmistuse enne välismaale minekut. Õppijad, kes on välismaal käinud, hindavad kogemust kõrgelt, kuid leidsid, et pakutav periood on liialt lühike, et praktikasse sisse elada. Välispraktilisel käimine eeldab hilisemat praktika jätkamist veel kohalikus ettevõttes, mis võib praktikaperioodi pikemaks venitada. Välispraktiliste kohtade leidmiseks külastavad õpetajad eelnevalt potentsiaalseid ettevõtteid ja õppeasutusi (nt 2019. aastal külastasid TA õpetajad Horizon College Alkmaar'i).

TA õppekaval on aastatel 2014-2019 käinud 25 õppijat välispraktilisel.

JH ÕKRI erialadele pakutakse rahvusvahelist ärikoolitusprogrammi. JH ja MM ÕKRis on välismaal praktika sooritanud kokku 32 õppijat.

Tuginedes õpetajate ja praktikajuhendajate tagasisidele tuleks parandada praktikakorraldusega seotud info edastamist praktikakohtadele. Käesoleval hetkel ei ole see piisav. Peamine probleem seisneb selles, et praktikakoha juhendajad ei oma piisavat ettevalmistust, et mõista mooduliselise praktika kirjelduse seotust oodatavate õpiväljundite saavutamiseks.

Vestlustel osalenud tööandjad ja ettevõttepoolsed praktikajuhendajad ei olnud osalenud praktikajuhendajate koolitusel ega olnud ka informeeritud sellisest võimalusest. Praktika eesmärgi ja õpiväljundite seletamine oma ettevõttepoolsel juhendajal on suures osas õppija teha. See aga tähendab, et praktika soorituse kvaliteet võib olla väga varieeruv ning oleneb palju õppija enda tõlgendusest. Direktori sõnul on praktikajuhendajate koolitust varasemalt proovitud, kuid kohalikud ettevõtted ei ole sellest väga huvitatud ajajärgi puudumise tõttu. Üheks võimaluseks on välja arendada praktikajuhendajate e-kursus, mida potentsiaalne juhendaja saaks läbida ilma kooli kohale tulemata.

TA ÕKR õppijate hinnang praktika läbiviimisele ja juhendamisele on suurenenud (3,2 – 3,9 – 4,0). Parendustegevustena on koostatud selgemad praktikajuhendid, selgitatud on praktika vajalikkust ja sisu.

JH ja MM õppijate hinnangud praktikakorraldusele on olnud tagasihoidlikud (2017. a. 3,4). Kool on analüüsinud olukorda ja kavandanud tegevused, näiteks 2020. a toimus praktikaseminar. Leiti, et praktikakorraldus on vaja süsteemsemaks muuta. Vajalik on õppijatele rohkem selgitada praktika eesmärgi, õpiväljundeid ja praktika hindamist.

4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel tööl ja praktilisel lähtub õpiväljunditest;

TARKVARA JA RAKENDUSTE ARENDUSE NING ANALÜÜSI ÕPPEKAVARÜHM

Õpetuse aluseks on õpiväljundid, millest tuleneb õppesisu ja metoodika. Kutsekeskhariduse õppekavadel on ühine üldõpingute rakenduskava.

Vestlustest õppijatega selgus, et õpetajad pööravad suurt tähelepanu üldpädevuste arendamisele, näiteks projektide raames meeskonnatöö arendamine, avaliku esinemise harjutamine projekti tulemuste ettekandmise käigus jne.

Oluline on praktiline õpe ja palju rakendatakse projektõpet. TA õppijad on kaasatud erinevatesse, ka rahvusvahelistesse projektidesse. Õppijate ja õpetajate vahel toimub jooksev koostöö Slackis. Kasutusel on erinevad võrgustikud, näiteks vaba tarkvara kogukond. Õpetajad üritavad ka oma õppijaid nendesse võrgustikesse liita.

Õppijad väärtustasid projekte, mille käigus valmivad konkreetset tooted (näiteks veebileht), areneb oskus teha iseseisvat ja meeskonnatööd, tõuseb vastutus tulemuste eest. Projektipäevad said alguse õppijate ja õpetajate ühistest koosolekutest.

Igal aastal külastatakse õppetöö käigus erinevaid IT ettevõtteid. Õppereiside käigus tutvutakse töömaailmaga, leitakse praktikakohti ja edasisi töövõimalusi.

Tarkvaraarenduse õpetamisel on lähtunud töömaailma ja tehnoloogia arengutest. Õpetamisel kasutatakse erinevaid keskkondi. 2018/19 aastal on prioriteediks programmeerimise õpetamise metoodika. Tarkvaraarenduse õpetaja poolt koostatud IT-õppe manifestis on olulised põhimõtted kirja pandud ning on loodud õppijatest ja õpetajatest koosnev õpikogukond.

Kooli eneseanalüüsis on välja toodud ning vestlustel kinnitust leidnud, et õppesuunas on korraldatud süsteemne õppekavarühmapõhine õpetajate tegevus. Kord nädalas toimuvad regulaarsed õppekavarühmade-põhised koosolekud, kus arutatakse õppetööga seotud probleeme ja väljakutseid, võetakse vastu ühiseid otsuseid. Koosolekul formuleeritakse teemad ning määratakse tegevustele vastutajad. Näiteks praktika parem korraldus, mooduli rakenduskavade õppijale arusaadavam selgitus, tänapäevane õpikäsitus jne.

Õppijad selgitasid vestlusel, et toimuvad regulaarsed ühisarutelud õpetajatega nii õppesisu kui õpetamise küsimustes. Õppijatel on võimalus teha ettepanekuid nii projekti teemade (näiteks arendatakse ettevõttele veebileht) kui ka õpikeskkonna osas (näiteks eelmisel aastal oli õpilaskodus wifi levi halb, nüüd on olukord märgatavalt paranenud). Õppijad väärtustasid väga koostööd õpetajatega. Nad leidsid, et neil on alati võimalik teha õpetajatele ettepanekuid, anda tagasisidet ja saada tagasisidet oma õpingute kohta.

Õppijatel on võimalik anda kirjalikku individuaalset tagasisidet mooduli lõpus siseveebis ning seda võimalust kasutavad õppijad endi sõnul aktiivselt. Õpperühmad annavad tagasisidet ka ühtse, rühmapõhise vormi alusel. Õpperühma tagasiside kogutakse kord aastas kirjalikult ning arutatakse läbi õppesuuna koosolekul koos õpperühmade esindajatega. Näiteks on õppijate ettepanekul muudetud õpperuumide paigutust, tehtud parandusi õppetöögraafikus või tunniplaanis, loodud täiendavaid iseseisva töö ja puhkealasid.

Õpetamisel kasutatakse senisest enam visualiseerimist. Veebiarendusel on õpingute suunamisel abiks visuaalne teekaart. Vestlusel õppijatega selgus, et sageli nad vaatavad seda koos õpetajatega ja analüüsivad koos, kuhu õpingutega on jõutud.

Praktika hindamine toimub praktika kaitsmisel. Hinnatakse praktikamooduli õpiväljundite saavutamist, mille aluseks on esitatud praktikadokumentatsioon ja aruande sisu ning esitus.

Kõikide ÕKRide õpetajad ja õpilased osalevad aktiivselt riikliku ettevõtlusõppe arendamise programmi Edu ja Tegu tegevustes: õppekavade ja õppematerjalide koostamisel, koolitustes ja teavitamises, samuti Junior Achievement Eesti tegevustes: õpilasfirmade programm, õppematerjalide koostamine, koolitused, konkursid. Näiteks kasutatakse TA ÕKRis Edu ja Tegu raames valminud Ettevõtluse 4.taseme kutseõppe e-õpikut.

JUHTIMISE JA HALDUSE NING MAJANDUSE JA MAKSUNDUSE ÕPPEKAVARÜHM

Aruande perioodil on oluline olnud väljundipõhiste õppekavade rakendamine. Uuendatud on õppesisu, meetodeid ja hindamist.

JH ja MM ÕKRis õpetamine on seni olnud traditsiooniline (loengud, arutelud). Uuendusena kasutatakse projektõpet. Näiteks VE eriala õppijad viisid läbi programmeerimisnädala CodeWeek. Ärikorralduse spetsialisti erialal oli projektiks õpilasfirma. Tundides kasutatakse õppijate esitlusi õpitava materjali selgitamiseks. Moodulis on õpetajate koostööna valminud üks suurem hindamisülesanne, milles on lõimitud erinevad teemad ja õpiväljundid. Viiakse läbi õppekäike, kus tutvutakse töömaailmaga, saadakse ideid õppekavade arendamiseks. JH ÕKR õppekavadel õppijad osalevad rahvusvahelises ärikoolitusprogrammis. Samuti osalevad JH ÕKR õppijad õpilasfirmade programmis.

RP õppijad olid üldiselt oma õppekavaga rahul, kuid koolil tasub arvestada, et kui õppija on eelnevalt õppinud mõnda muud eriala kutsekoolis või kõrgkoolis, siis üldained võivad tema jaoks korduda. Komisjon soovib koolil suunata neid õppijaid kasutama VÕTAt ning neid taotlemise käigus ka nõustada (hetkel ei ole hinnatavates õppekavarühmades VÕTAt kasutatud).

Õppijad kinnitasid, et nende õpetajad on hakanud senisest rohkem kasutama “ümberpööratud klassiruumi” metoodikat, kus enne õppetundi tutvuvad õppijad materjalidega ning seejärel õppetunnis käsitletakse seminari vormis omandatud materjale koos õpetaja suunava tegevusega. Selline lähenemine õppijatele väga meeldis.

Õppijate hinnangul ei ole koolis peale grupitöö läbimist õpetajatel tavaks anda õppijatele personaalset tagasisidet. Tagasiside andmine toimub klassis üldiselt, need, kes soovivad personaalset lähenemist, peavad seda õpetajalt ise küsima. Erandiks on kirjalikud tööd, kus positiivse hinde saab siis, kui vead parandatud on. Positiivsena tõid õppijad esile, et nad saavad tagasisidet oma iseseisvatele töödele.

Õpetajad rõhutasid, et õpetamisel lähtuvad nad sellest, et õpitavat oleks võimalik praktikas rakendada. Nad ütlesid, et neile on väga oluline õppijate antud tagasiside ja sellest lähtuvalt parenduste rakendamine nii õppekavades kui ka õpetamises ja hindamises.

JH ÕKR õppijad said soovi korral valida valikaineid ka väljastpoolt kooli. MM ÕKR erialal õppijad ei olnud sellisest võimalusest teadlikud, kuid oleksid sellist võimalust hea meelega kasutanud. Õppijad tõid veel esile õpetamise praktilisuse, saadud teadmisi ja oskusi on võimalik kohe oma töös rakendada.

5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Kõigi õppekavarühmade õppijate põhiliseks toeks on tema rühmajuhataja. Rühmajuhataja ülesanded on loetletud ka kooli nõukogu poolt kinnitatud dokumendis ning on väga laiapõhjalised. Rühmajuhataja teeb koostööd ka kooli sotsiaalpedagoogiga, kelle juurde õppija probleemide ilmnemisel saadetakse. Sotsiaalpedagoog saadab õppija vajadusel ka terapeudi juurde, kelle kulu katab kool. Õppijaid julgustatakse leidma koolist veel ühte usaldusisikut, kes ei ole tema

rühmajuhataja, kelle poole saab vajadusel pöörduda. Rühmajuhatajad on ühtlasi ka oma rühma koolipoolsed praktikajuhendajad.

Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi ÕKRI õppekavadel kasutavad õpperühmad rühmakaaslaste tundmaõppimisel visualiseerimise meetodit, mille käigus õpivad õppijad üksteist ja oma huvisid ning oskusi tundma. See on õppijatele huvitav ja kaasav viis oma rühma tundma õppida ning sellist lähenemist võiks kasutada ka teistes suundades.

Õpetajad ja õppijad korraldavad ühiseid koosolekuid, kus õpperühm annab tagasisidet oma õpikogemusele, mis omavahel läbi arutatakse ning koos lepatakse kokku ka edasised sammud. Need kokkuvõtted arutatakse omakorda läbi õpetajatega ning pannakse paika konkreetsete tegevused ning vastutajad. Kõigi õppekavarühmade õppijad hindavad kõrgelt oma õpetajate suhtumist ja vastutulelikkust ning annavad oma õpetajatele jooksvalt tagasisidet. Tagasiside andmist ja olulisust selgitab õppijatele õpingute algul rühmajuhataja. Õppijate tagasiside põhjal on koolis plaanitud ka arendustegevused. Näiteks oli Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi õppekavarühma õppijate jaoks õppekava ning moodulite rakenduskavad raskesti mõistetavad ja jälgitavad. Selle tagasiside alusel on valdkonna õpetajad asunud parandama rakenduskavade sõnastust, mis võimaldaks õppijal neid paremini jälgida.

Õppijate paremaks toetamiseks kaardistatakse neid õpperühmade kaupa, olemasolevate oskuste põhjal. Siiski on katkestajate osakaal tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi ÕKRI õppekavadel probleemiks. Vestlustest rühmajuhendajate, õpetajate ning juhtõpetajaga selgus, et kuigi katkestajate osakaalu protsent on kõrge, on reaalselt väljalangenuid nende hulgas vähe. Nimelt vahetavad õppijad eriala, lähevad edasi õppima gümnaasiumisse või astuvad tuleval aastal uuesti sisse. Ühe arenguvõimalusena näeb kool paremat filtreerimist vastuvõtul, et välja selgitada õpilaskandidaadi motivatsioon. Hetkel puudub selleks aga meetod. Tihti on väljalangemise põhjuseks aga tegurid, mis on kooli ja õppija kontrolli alt väljas – näiteks ei võimalda tööandja osaleda koolitundides, perekondlikud kohustused jm. Siinkohal võib abiks olla juba eespool mainitud võimalus kaasata sisseastumisvestluste läbiviimisesse õppijaid ja tööandjaid, et tutvustada kandidaadile paremini eriala, samuti ka välja selgitada tema õppima tuleku motivatsiooni.

Õppe tulemuslikkuse näitajate trendid

Näitaja	2017			2019		
	TA	KAK	Eesti	TA	KAK	Eesti
Erialased teadmised ja oskused	2017			2019		
Muud oskused	JH/MM	KAK	Eesti	JH/MM	KAK	Eesti
Eriala väärtus ja ajakohasus		4,0			3,9	
Erialased teadmised ja oskused	3,6	4,1	4,2	*	* 4,1	*
Õppijate oskused	Autonoomia	4,0	4,1	*	* 3,7	*
Eriala väärtus ja ajakohasus		3,7	4	3,7	4,9	3,8
Vajaduste rahuldatus	Seotus	4,3	4,1	4,2	4,1	3,9
Õppijate rahulolu	Autonoomia	4,0	4,3	3,9	3,7	3,7
Mõttepõhi	Enesetõhusus	4,2	4,2	4,2	4,3	4,1
Vajaduste rahuldatus	Arenemist toetav tagasiside	4,2	4,1	4,2	4,3	4,1
Mõttepõhi	Seotus	4,6	4,4	4,2	4,4	4
Mõttepõhi	Õppimise toetamine	4,2	4,0	4,2	* 4,1	4
Mõttepõhi	Koostöösus	4,2	4,3	4,2	* 4,3	4,1
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Õppijate toetav tagasiside	3,9	4,8	4	3,8	3,8
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Õppimise toetamine	4,1	4	3,9	*	*
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Individaalne tunnustamine	3,2	3,9	3,7	* 3,7	*
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Koostöösus	4,9	4,8	4,7	3,8	3,6
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Mõtestatus	4,9	4,8	4,7	3,7	3,8
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Õppijate aktiivsuse toetamine	4,5	4,8	4,6	3,6	3,6
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Individaalne tunnustamine	4,5	4,8	4,6	3,6	3,6
Skaala 2017 ja 5-palli skaala (2019)	Mõtestatus	5,3	5	4,8	3,7	3,6

Tabel 5. TA ÕKR õppijate rahulolu õppesisu, -meetodite ka hindamisega, KAK eneseanalüüs lk 10

TA õppijate rahulolu õppesisu, -meetodite ja hindamisega on üldjuhul tõusvas trendis, kuid mõnevõrra madalamalt on hinnatud eriala väärtust ja ajakohasust, mis võib viidata vajadusele kohandada eriala õpetust senisest enam tööturu ootustele ja vajadustele. Langenud on ka hinnang autonoomiale ja seotusele, mis kooli sõnul viitab sellele, et on vaja tähelepanu pöörata õppija põhivajadustele. Selles suunas on algatatud ka juba tegevusi – näiteks õppekava ja rakenduskavade parem sõnastamine.

JH/MM õppijate rahulolu on üldiselt kõrge ning ületab kohati ka KAK ja Eesti keskmist. Madalamalt on õppijad hinnanud oma erialaseid teadmisi ja oskusi, eriala väärtust ja ajakohasust ja koostöösust. Ka siin viitab see vajadusele õppekavasid uuendada ning uuendamisel arvestada tööturu ootuste ja vajadustega. Koostöösuse parandamiseks on plaanitud vähendada individuaalseid ülesandeid kontakttundides ning kasutada rohkem koostöiseid õppemeetodeid.

Õppijate tööturul rakendumine

TA õppekavarühma lõpetajate tööturul rakendumine on olnud allpool kooli sihtväärtust (72%), kuid tõusvas trendis. 2016. aastal oli see 57%, 2017. aastal 60% ja 2018. aastal 63%. 2016. aastal oli edasiõppijaid 15%, 2018. aastal oli neid 13%, 2017. aastal edasiõppijaid ei olnud. Kooli sihtväärtus edasiõppijate osas on 15%, seega on õppekavarühma näitajad sellele võrdlemisi lähedal.

JH ja MM õppekavarühmade lõpetajate tööturul rakendumine on 2017. ja 2018. aastal ületanud kooli sihtväärtust (72%), olles vastavalt 89% ja 88%, varasematel aastatel on see olnud allpool kooli sihtväärtust, jäädes 42% ja 63% vahele, seega on lõpetajate tööle rakendumine teinud viimastel aastatel suure hüppe. Edasiõppijaid oli 2017. aastal 5% ja 2018. aastal 0%, olles allpool kooli sihtväärtust. Täiskasvanud õppijate puhul võib antud näitaja olla tagasihoidlik.

Kutseksami/lõpueksami sooritamine

JH õppekavadel puudub riiklik kutseksam, kuid lõpetajad on edukalt sooritanud kooli lõpueksami. Alates 2019. maist on koolil kutseandja õigused, mida rakendatakse alates 2020. aasta lõpetajatest väikeettevõtja erialal ning 2021. a ärikorralduse spetsialisti erialal.

MM õppekaval sooritasid 2018. aastal 55% lõpetajatest edukalt riikliku kutseksami, ülejäänud sooritasid edukalt kooli lõpueksami. Kooli sihtväärtus on 80% kutseksamiga lõpetajaid. Siinkohal tuleks koolil analüüsida, miks raamatupidaja erialal on kutseksami positiivse sooritamise määr madal ning millised võiksid olla parendustegevused.

TA lõpetajatest läbisid kutseksami edukalt 50% sooritanutest, mis on samuti allpool kooli sihtväärtust, ülejäänud tegid koolilõpueksami. Põhjuseksena tõi juhtõpetaja välja eksamiks valmistumiseks eestikeelsete harjutusmaterjalide puudumise. Arendustegevusena algatasid TA õpetajad vajalike eestikeelsete eksamimaterjalide loomise.

Mõlemas õppekavarühmas, kus on võimalik sooritada riiklik kutseksam, on positiivselt sooritanute osakaal allpool kooli sihtväärtust. See on koht, millele on vaja kindlasti tähelepanu pöörata ning paika panna arendustegevused, et rohkem lõpetajaid saaks endale kutse.

Õppetöö katkestajate osakaal

TA KKH õppekaval on katkestajate osakaal alates 2016. aastast langenud 39%-lt 13%-le, mis ületab kooli sihtväärtust ($\leq 21\%$ katkestajaid). Kutseõppes rühmas, kus on täiskasvanud õppijad, on katkestajate osakaal 2015-2016. aastal langenud 33%-lt 25%-le, kuid siis jälle tõusnud kuni 28%-ni 2018.aastal, olles seega allpool kooli seatud sihtväärtust. Kuigi vestluste käigus selgus, et katkestajate seas on ka neid, kes vahetavad kooli sees eriala, lähevad mujale õppima või tulevad järgmisel aastal tagasi, on katkestajate osakaal kutseõppe rühmas siiski võrdlemisi kõrge. Katkestamise peamised põhjused on tihti väljaspool kooli ja õppija kontrolli – nt tööandja nõuded, kodused probleemid jne. Probleemi lahendamisele võib kaasa aidata parem kandidaatide filtreerimine vastuvõtul. Selleks on oluline uurida nii Eesti kui ka välismaa koolide paremaid praktikaid.

JH/MM katkestajate osakaal on hindamisperioodil vähenenud.

Järeldused

- **Tugevused**
- Õppijate ja õpetajate vahel toimub hea koostöö õppesisu, õppemeetodite ja hindamiste arendamisel ning selleks on planeeritud ka ühine aeg.
- Õppetöös erinevate praktilise sisu ja eesmärgiga õppemeetodite rakendamine (projektõpe, meeskonnatöö, õpilasfirmad, õppekäigud), mis toetab õppijate üldpädevuste arengut.
- Mitmekülgne ja laiapõhjaline tugisüsteem õppijatele, mida veavad eest pühendunud inimesed. Õppijad tunnevad, et kool ning õpetajad toetavad neid, mis aitab kaasa ka probleemide varajasele ilmnemisele ning nende lahendamisele.
- **Juhtimise ja halduse** õppekavarühmas on kool valikainete valiku osas väga paindlik, arvestatakse väga palju õppijate soovidega.
- Õpikeskkond (innovatsioonilabor, arvutiklassid jne) on suurepärase, võimaldades proovida erinevaid õpetamismeetodeid ning toetades õppijaid õpiväljundite saavutamisel.
- **Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** õppekavarühma õpetajad on aktiivsed eestikeelsete õppematerjalide koostamisel, nende olemasolu e-keskkonnas tagab õppijatele paindliku juurepääsu ning toetab õppijaid õpiväljundite saavutamisel ja kutseksamiks valmistumisel.

- Digiplaani koostamine ja rakendamine, mille raames planeeritakse ette detailsed tegevused ning nende eest vastutajad ning mis toetab õpetajaid digipädevuste omandamisel, mis on ühtlasi ka üks kooli poolt välja toodud parendusvaldkond.
- Sisseelamise üritused õpingute algul, mis aitavad tekitada rühmatunnet ja loovad eeldused edaspidiseks meeskonnatööks.
- Õpperühma kohta koostatud visuaalse kaardi olemasolu, mis annab selge ülevaate õppija teadmiste omandamise protsessist, mille läbi saavutatakse parem kontakt õppijaga ning luuakse selgemad seosed õpiväljundite ja reaalse elu vahel.
- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
- Raamatupidaja (MM) eriala kutseeksami positiivselt sooritajate määr on allpool kooli sihtväärtust. Vajalik on analüüsida, mis on selle põhjused ning planeerida parendustegevused.
- Praktikakorralduse selgitamine ettevõtte poolsele praktikajuhendajale ei ole ühtne ning sõltub palju õppijast. Seetõttu on vaja tagada praktikakorralduse parem selgitus praktikakoha juhendajatele eesmärgiga tagada õpiväljundite omandamine. Samuti soovitab komisjon välja töötada praktikajuhendajate e-kursus, mis võimaldaks juhendajatel seda läbida ilma kooli tulemata ning aitaks kaasa praktikakorralduse ühtlustamisele.

Arenguvõimalused

- Õpilaskandidaatidel puudub tihti selge arusaam erialast, kuhu soovitakse õppima asuda. Kool võiks kaasata vastuvõtuvestlusele õppijaid või tööandjaid, et luua tulevasele õppijale parem ettekujutus erialast ja õppetööst.

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavade, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Analüüs

1. Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;

TARKVARA JA RAKENDUSTE ARENDUSE NING ANALÜÜSI ÕPPEKAVARÜHM

TA ÕKR-s töötab 26 õpetajat, kellest 81% vastab kvalifikatsiooninõuetele. Õpetajate arv ja kvalifikatsiooni suhe on aastate lõikes püsiv. Keskmine vanus on tõusutrendis.

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Kutsekeskhariduse õppekaval on üldõpingute mooduli õpetajateks koolis töötavad põhikohaga õpetajad. Põhiõpingutega lõimitud üldõpingute õpetajateks on samuti üldhariduslike ainete õpetajad.

TA ÕKR-s töötavad põhiõpingute õpetamisel IT valdkonnas praktilist töökogemust omavad ning valdkonnas töötavad inimesed, kellel puudub pedagoogiline ettevalmistus. Praktilise töökogemusega IT-valdkonnas töötavad õpetajad tagavad õppesisu ja -meetodite hea vastavuse töömaailma kiirelt muutuvate vajadustega ja toetavad selles osas koolis töötavaid õpetajaid. Koolis põhikohaga õpetajad omakorda toetavad ja nõustavad töömaailmast tulnud õpetajaid õpetamise metoodikas, hindamises jne.

KAK-is on algajale õpetajale ja pedagoogilise ettevalmistuseta õpetajale määratud koolipoolne mentor, neid toetavad kooli töös juhtõpetaja, haridustehnoloog ja põhikohaga koolis töötavad õpetajad, õppekorralduslike dokumentide täitmisel on abiks kantseleitöötajad. Kool toetab õpetajaid, kes õpivad edasi ja soovivad saavutada kutsequalifikatsiooni, mille tulemusena tõuseb ka nende palk. Kõikidele õpetajatele korraldatakse kord kuus nõupidamine, lisaks toimuvad kolm korda aastas õppekavarühma õpetajate koosolekud, kus arutatakse õpetamisega seotud küsimusi, õppijate tagasisidest ilmnunud probleeme, õppeaasta eesmärke, tegevuskava. Kõik õpetajad, sõltumata nende töökoormusest, on oodatud neis osalema.

Õppekavarühmal on koostöökontaktid Euroopas. Õpetajad käivad stažeerimas ja õppereisidel, õppijad välispraktikal ja osalevad rahvusvahelistes projektides. Stažeerimise ja õppereisi järel täidavad õpetajad vastava tagasiside, milles selgitavad õpitu kasutamist ja jagamist kolleegidega igapäevases õppetöös.

JUHTIMISE JA HALDUSE NING MAJANDUSE JA MAKSUNDUSE ÕPPEKAVARÜHM

JH ja MM õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, et tagada õppekavas ettenähtud õpieesmärkide ja ülesannete täitmine ning õpiväljundite saavutamine. Õppekavarühmades on aastatel 2014-2019 olnud hõivatud 18-20 õpetajat, kellest 13 vastavad kvalifikatsiooninõuetele. Kuuest kvalifikatsiooninõuetele mittevastavast õpetajast-praktikust kõik on erialase kõrgharidusega ja töötavad oma valdkonnas (nt maksuspetsialist, raamatupidaja, turundusspetsialist jt). Kõik kuus töötavad koolis väikese koormusega (alla 0,5). Lisaks mitmeid aineid (näiteks logistika, tootearendus, kvaliteet) annavad praktikud väljastpoolt kooli. Väljastpoolt maja käivatele õpetajatele on septembri alguses koolitus üldistest nõuetest ja siseveebi kasutamisest. Põhikohaga õpetajad on nendele ka mentoriks.

Õpetajate keskmine vanus on 54,9 aastat ja 60+ vanuse rühmas on 30% õpetajatest.

Juhtõpetaja jaotab aasta koormused ning jälgib neid terve aasta vältel. Iga õppeaasta alguses vaadatakse koormus üle. Probleemiks on tsükliõpe, sellest tulenevalt on õpetajate koormus kõikuv – on perioode, kui tehakse palju ületunde ning seejärel on periood, kus töökoormus langeb. Probleemiks on ka ebakindlus, sest ei ole teada kursuste täituvus järgmisel õppeaastal.

Õpetajad osalevad kohalikes, riiklikes ja rahvusvahelistes võrgustikes, käivad stažeerimas ja õppereisidel välisriikide kutseõppeasutustes. Õpetajad osalevad ärikoolitusprogrammis, et võimaldada lõpetajatele paremad väljavaated kaasaegses töömaailmas.

2. Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

Kuna IT valdkond on pidevas muutuses, siis õpetajate sõnul on üsna keeruline saada erialaselt otstarbekaid koolitusi. Suur osa TA õpetajatest on eraettevõtjad ning seeläbi on neil võimalik

töölasele ennast kurssi viia muutustega IT valdkonnas. Õpetajad tõid siinkohal esile, et nad osalevad aktiivselt erinevates võrgustikes ning kasutavad saadud infot õppetöös. Õpetajad koostavad kord aastas eneseanalüüsi, kus analüüsivad oma koolitus- ja arenguvajadusi ning vormistavad selle arengumapina. Eneseanalüüsi alusel viiakse läbi arenguestlus. Sageli on just TA õpetajad need, kes tuuakse õppijate poolt esile kui lemmikõpetajad.

Positiivse muutusena tõid õpetajad esile haridustehnoloogi kaasamise õppetegevusse. Õpetajate poolt leidis märkimist ka koostööteispäevade korraldamine, kus toimub metoodiline ja õppe- ning arendustegevusega seotud küsimuste arutelu. Koolitustel osalenud õpetajad jagavad omandatud teadmisi teistele kolleegidele arenduskoosolekutel ja läbi moodulipõhise koostöö. Koolil on olemas õpetajatele mõeldud koolituskavad (kokkulepitud summad õpetajatega). Positiivsena tõid õpetajad välja selle, et igale õpetajale ette nähtud summat saab teineteise vahel jagada, mis võimaldab vahel ka kallimatel koolitustel käia, mida ainult ühe inimese summaga endale lubada ei oleks võimalik.

Pedagoogilisi koolitusi õpetajatele ostab kool teenusena sisse ning koolitustellimus vormistatakse terviks õppeaastaks. Õpetajad said enda sõnul kõik koolitused, mida soovisid. Koolitustellimus antakse sisse terviks aastaks iga õppeaasta alguses.

Rahvusvaheline koostöö on tagatud läbi erinevate projektide, milleks on õpetajate stažeerimine välismaal, õpilaste vahetus ja osaline praktika sooritamine välismaal. KAK on rahvusvaheliselt väga aktiivne, millele aitab kaasa rahvusvaheliste projektide juhi olemasolu.

TA õpetajate poolt toodi esile osalemine kohalikus arendustegevuses läbi võrgustiku „Edukontor“.

JH ja MM ÕKR neli õpetajat on läbinud mentorikoolituse, mis võimaldab anda teistele õpetajatele metoodilist abi õppetöö efektiivsemaks korraldamiseks.

Igal aastal viib kool läbi töötajate rahuloluküsitlusi. Analüüsist selgub, et keskmisest tulemusest jäävad allapoole infoliikumise ning kindluse/tasakaaluga seotud tulemused. Juhtõpetaja hinnangul seisneb puudus sisekommunikatsioonis ning õppemahu määramatuses enne uue õppeaasta algust. Samas on õpetajate sõnul ebaselge, mida nende poolt antud tagasisidega tehakse ehk mingi perioodi möödudes peale rahuloluküsitlust oleks otstarbekas korraldada infovahetust tehtud muudatustest, mis läbi on küsitluses osalenud inimesed kaasatud ja tagasisidestatud.

Järeldused

- **Tugevused**
- Püsiv ja motiveeritud personal üldõpingute õpetamiseks koos õpetatavas valdkonnas praktilist töökogemust omavate õpetajatega tagavad järjepidevuse eriala õpetamisel ning õppesisu vastavuse töömaailma kiirelt muutuvate vajadustega.
- **Tarkvara ja rakenduste arenduse ning analüüsi** ÕKRi õpetajate initsiatiivikus eriala õpetamise metoodika ja õppekorralduse arendamisel kui ka noorem tarkvaraarendaja kutseeksami õppematerjalide loomisel, et toetada õppijaid kutseeksami sooritamisel ja edasisel edukal tööle rakendamisel.
- Juhtõpetaja eestvedamisel regulaarsete kokkusaamiste käigus toimuv õpetajate omavaheline koostöö, kus arutatakse õpetamise ja valdkonna arenguga seotud küsimusi, mis tagab kaasaegse õpikäsituse rakendamise õppetöös.
- Aktiivne rahvusvaheline koostöö läbi erinevate projektide, milleks on õpetajate stažeerimine välismaal, õpilaste vahetus ja osaline praktika sooritamine välismaal, mis annab nii õpetajatele kui õppijatele uusi kogemusi, mida õppetöös rakendada.

- **Parendusvaldkonnad** ja komisjoni **soovitused** selle probleemi või kitsaskoha lahendamiseks
- Eneseanalüüsile põhineva arenguestluse sisseviimine ka mittekoosseisulistele lektoritele/õpetajatele ning vastavalt vajadusele ja võimalustele kavandada nende edasist arengut ning toetust.
- Õpetajate vanuselisest struktuurist tulenevalt uute õpetajate vajaduse ja värbamise planeerimine.
- Riski märgiks võib saada asjaolu kui mõni erialaõpetaja TA õppekavarühmas mingil põhjusel otsustab loobuda õpetamisest, mõelda, milline on plaan „B“.
- **Arenguvõimalused**
- Rahuloluküsitlusest tulenevate muudatuste kohta perioodiliselt tagasiside andmine küsitluses osalenutele, et nad tunneksid end kaasatuna ning näeksid nende tagasiside põhjal algatatud parendusi.

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused tarkvara ja rakenduste arendus ja analüüs, juhtimine ja haldus, majandusarvestus ja maksundus õppekavarühmade osas

Peamised järeldused

Tugevused

- Püsiv ja motiveeritud personal üldõpingute õpetamiseks koos õpetatavas valdkonnas praktilist töökogemust omavate õpetajatega tagavad järjepidevuse eriala õpetamisel ning õppesisu vastavuse töömaailma kiirelt muutuvate vajadustega
- Juhtõpetaja eestvedamisel regulaarsete kokkusaamiste käigus toimuv õpetajate omavaheline koostöö, kus arutatakse õpetamise ja valdkonna arenguga seotud küsimusi
- Aktiivne rahvusvaheline koostöö läbi erinevate projektide, milleks on õpetajate stažeerimine välismaal, õpilaste vahetus ja osaline praktika sooritamine välismaal annab nii õpetajatele kui õppijatele uusi kogemusi, mida õppetöös rakendada.
- Õppekavade arendus toimub TA õppekavarühmas süsteemselt põhikohaga õpetajate, eriala spetsialistide õpetajate ning õppijate koostöös, et tagada õppeprotsessi aja- ja asjakohasus.
- Õppetöös erinevate praktilise sisu ja eesmärgiga õppemeetodite rakendamine (projektõpe, meeskonnatöö, õpilasfirmad, õppekäigud), mis toetab õppijate üldpädevuste arengut.
- Õpikeskkond (innovatsioonilabor, arvutiklassid jne) on suurepärane, võimaldades proovida erinevaid õpetamismeetodeid ning toetades õppijaid õpiväljundite saavutamisel.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- Suhtlus ja sisendi saamine juhtimise ja halduse ning majanduse ja maksunduse õppekavarühmade õppekavade arendamiseks tööandjatelt ei ole süsteemne. Soovitatav on välja töötada süsteemne ja proaktiivne suhtlus mõlema õppekavarühma tööandjatega. Näiteks korraldada Saaremaa suuremate tööandjatega näost-näku kohtumisi (personaalselt, ümarlaua vormis või muul moel), et kuulata nende arvamusi õppekava sisu ootuste osas kooli lõpetanutele, huvi ja võimalust pakkuda praktikakohti ja teadmisi ärikeskkonna arengute ja muutuste kohta. Lisaks kohtuda praktikat võimaldanud tööandjatega, et mõista nende huvisid ja arengud paremini.
- Praktikakorralduse selgitamine ettevõtte poolsele praktikajuhendajale ei ole ühtne ning sõltub palju õppijast. Seetõttu on vaja tagada praktikakorralduse parem selgitus praktikakoha juhendajatele eesmärgiga tagada õpiväljundite omandamine. Samuti soovitab komisjon välja töötada praktikajuhendajate e-kursus, mis võimaldaks juhendajatel seda läbida ilma kooli tulemata ning aitaks kaasa praktikakorralduse ühtlustamisele.

Kasutatud lühendid

TA – tarkvara ja rakenduste ning analüüsi õppekavarühm

JH – juhtimise ja halduse õppekavarühm

MM – majandusarvestuse ja maksunduse õppekavarühm

Ä – ärikorralduse spetsialisti õppekava

VE – väikeettevõtja õppekava

RP – raamatupidaja õppekava

KKH – kutsekeskharidus

HTM – haridus- ja teadusministeerium